

Toelatingsbeleid

Tipe dokument:	Beleid
Doel van die beleid:	Die doel van hierdie beleid is om beginsels, riglyne en bepalings neer te lê vir toelating tot voorgraadse en nagraadse programme aan die Universiteit Stellenbosch.
Goedgekeur deur:	US Raad
Goedkeuringsdatum:	11 Februarie 2017
Implementeringsdatum:	01/03/2017
Datum van volgende Hersiening:	Ten minste elke vyf jaar, of vroeër na gelang van behoefte
Datum(s) van vorige Hersienings:	
Beleideienaar¹:	Viserektor: Leer en Onderrig
Beleidkurator²:	Senior: Direkteur: Voornemende Studente
Sleutelwoorde:	akademiese uitnemendheid; benadeling; diversiteit; eerstegenerasiestudent; eienaarskap; ekonomiese benadeling; gelykberegting; inklusiwiteit; kurator; meertaligheid; onderwysbenadeling; ras; regstelling; selfklassifikasie; sosio-ekonomiese status; toelatingsbeleid; toelating- en keuringsriglyne; verlengde graadprogramme
Geldende Weergawe:	Ingeval van geskille ten opsigte van interpretasie, word die Engelse weergawe van hierdie beleid as die geldende weergawe aanvaar.

US Beleide is beskikbaar by www.sun.ac.za/policies

¹ Beleideienaar: Hoof(de) van Verantwoordelikhedsentrum waarbinne die beleid funksioneer.

² Beleidkurator: Administratiewe hoof van die afdeling verantwoordelik vir die implementering en instandhouding van die beleid.

Inhoudsopgawe

Die kern van die beleid	3
1. Inleiding	4
2. Doel van die beleid	4
3. Beleidsomvang	4
4. Woordoms krywing	5
5. Beleidsdoelwitte	5
6. Beleidsbeginsels	6
7. Beleidsbepalings	7
7.1 Oorsig van die toelatingsproses	7
7.2 Toelatingsvereistes	8
7.3 Bepaling van inskrywingsteikens	9
7.4 Toelatingsprosedure	9
7.5 Ras	10
7.6 Sosio-ekonomiese status (SES)	11
7.7 Verlengde graadprogramme	12
7.8 Geslag, gender en seksuele oriëntasie	13
7.9 Geloofsoortuigings	13
7.10 Studente met spesiale leerbehoefte (gestremdhede)	13
7.11 Vorige leerervaring	13
7.12 Internasionale studente	13
7.13 Toelating en taal	14
7.14 Studentetoegang met sukses	14
7.15 Studente met vorige veroordelings weens misdaad	14
8. Beleidsbeheer	14
9. Monitering en verslagdoening	15
10. Optrede in geval van nienakoming	15
11. Stawende dokumente	15
12. Verbandhoudende dokumente	16
BYLAAG A	17
Grafiese voorstelling van oorwegings by toelating	

Die kern van die beleid

Hierdie Toelatingsbeleid ondersteun die US se strategiese posisionering vir die 21ste eeu soos wat die Institusionele Voorneme en Strategie 2013-2018 dit beskryf, wat die Universiteit verbind tot die skep en instandhouding van “’n omgewing van inklusiwiteit, transformasie, innovasie, diversiteit en die handhawing van uitnemendheid, met die klem op die toekoms”. Die Toelatingsbeleid bevorder toegang en sukses vir studente uit diverse gemeenskappe.

Die Universiteit Stellenbosch (US) verbind hom tot ’n billike, deursigtige en redelike proses vir toelating tot voorgraadse en nagraadse programme.

Die beleid slaan ag op die veelvlakkige en komplekse aard van benadeling in Suid-Afrikaanse verband. Daarom oorweeg dit ’n verskeidenheid faktore in die toelating van studente om die US in staat te stel om ongelykhede en onbillike diskriminasie uit die hoërondewysstelsel te help verwyder.

Die einddoel van die beleid is die toelating van ’n diverse studentegemeenskap met die potensiaal om sukses te behaal, en die handhawing en bevordering van akademiese uitnemendheid deur diversiteit.

1. INLEIDING

- 1.1 Hierdie beleid gee uitvoering aan die US se verpligtinge wat spruit uit die grondwetlike reg op toegang tot verdere onderwys, sowel as die wetlik voorgeskrewe plig om toe te sien dat sy toelatingsbeleid voorsiening maak vir geskikte maatreëls vir die regstelling van ongelykhede van die verlede en nie op enige wyse onbillik diskrimineer nie.
- 1.2 As 'n openbare hoër onderwysinstelling, dra die US ook by tot die bereiking van nasionale doelwitte vir die hoër onderwys, onder meer die verhoging van die hoër onderwysdeelnemers in Suid-Afrika.
- 1.3 Die US verbind hom tot die strewe na akademiese uitnemendheid in die samelewing.
- 1.4 Die US sal ook sy onderrig en navorsing so onderneem dat dit bydra tot die verwydering van ongelykhede en diskriminasie binne die hoër onderwysstelsel, waaronder die langtermyn gevolge van vorige ongelykhede en diskriminasie.
- 1.5 Daarom is die US daartoe verbind om sy verantwoordelikheid met betrekking tot regstelling in die land na te kom.
- 1.6 Die Raad van die US bepaal sekere studentediversiteitsteikens om regstelling te fasiliteer en aan die visie van die US uitvoering te gee, naamlik om 'n inklusiewe, innoverende en toekomstgerigte universiteit te wees.
- 1.7 In die lig van bogenoemde word 'n genuanseerde stel aanwysers vereis aan die hand waarvan die Universiteit die toelating kan oorweeg van 'n diverse groep nuwelingsstudente wat oor die potensiaal beskik om sukses te behaal.

2. DOEL VAN DIE BELEID

Die doel van hierdie beleid is om beginsels, bepalinge en riglyne neer te lê in verband met toelating tot die voorgraadse en, waar van toepassing en ooreenkomstig fakulteitspesifikasies, die nagraadse programme van die US.

3. BELEIDSOMVANG

- 3.1 Hierdie beleid rig toelating tot voorgraadse programme, terwyl die onderliggende beginsels van die beleid ook vir toelating tot nagraadse programme geld.
- 3.2 Hierdie beleid is van toepassing op die toelating van internasionale studente, alhoewel die maatreëls vir die regstelling van historiese ongelykhede in Suid-Afrika nie vir hulle sal geld nie.
- 3.3 Hierdie beleid is nie van toepassing op die Fakulteit Krygskunde nie omdat die inskrywingsteikens vir hierdie fakulteit deur die Suid-Afrikaanse Nasionale Weermag vasgestel word.
- 3.4 Hierdie beleid is nie van toepassing op kortkursusse nie. Toelating tot kortkursusse word gerig deur die *Beleid insake die Aanbieding van Kortkursusse*.
- 3.5 Hierdie beleid is ook nie van toepassing op die prosedures vir hertoelating na onsuksesvolle studie nie. Hertoelatingsprosedures word gerig deur die *Hertoelatingsbeleid*.

4. WOORDOMSKRYWING

In hierdie beleid word die volgende betekenis in toelatingsverband aan die onderstaande terme toegeskryf:

- 4.1 **Diversiteit** – In die konteks van hierdie Toelatingsbeleid, faktore soos rasseklassifikasie, gender, gestremdheid, sosio-ekonomiese benadeling (onderwys- en/of ekonomiese benadeling en eerstegenerasiestatus)
- 4.2 **Gelykberegtiging** – Die verlening van dieselfde regte aan mense of groepe
- 4.3 **Billikheid en regverdigheid** – Billike, regverdige of regmatige geleenthede om die hoër onderwys te betree en sukses te behaal
- 4.4 **Potensiaal om sukses te behaal** – Studente wat, in ag genome hulle konteks, potensiaal toon om sukses te behaal te oordeel na hulle skoolprestasies en NNT-uitslae, wat steeds die beste aanwysers van akademiese sukses op tersiêre vlak is
- 4.5 **Eerstegenerasiestatus** – Die status van aansoekers wat nie die voordeel van ouers/voogde met tersiêre opleiding het nie
- 4.6 **Inklusiwiteit** – Om nie op grond van ras, klas, herkoms, gender, seksualiteit en gestremdheid uit te sluit nie
- 4.7 **Redelikheid** – Die toepassing van sosiaal aanvaarbare en billike beginsels
- 4.8 **Regstelling** – In die konteks van die Toelatingsbeleid, die regstelling van vorige ongelykhede
- 4.9 **Ras/rassegroepe** – Bevolkingsgroepe soos wat apartheidswetgewing dit omskryf en die Departement van Hoër Onderwys en Opleiding dit toepas, wat insluit wit, swart Afrikaan, bruin, Indiër of Asiaat
- 4.10 **Rasseselfklassifikasie** – Wanneer 'n aansoeker self op grond van eie oordeel vrywillig inligting ten opsigte van ras verstrek
- 4.11 **Deursigtigheid** – Openlikheid ten opsigte van bedoeling, kommunikasie en handeling
- 4.12 **Voorgraadse en nagraadse programme** – Geakkrediteerde akademiese programme wat by die Departement van Hoër Onderwys en Opleiding geregistreer is

5. BELEIDSDOELWITTE

Hierdie beleid het die volgende doelwitte:

- 5.1 Om 'n billike, deursigtige en redelike proses te vestig vir toelating tot voorgraadse, en waar toepaslik en ooreenkomstig fakulteitspesifikasies, nagraadse programme.
- 5.2 Om tot die skep van 'n inklusiewe studentegemeenskap by te dra, waar diversiteit as 'n bate beskou word.
- 5.3 Om akademies uitnemende studente toe te laat.
- 5.4 Om voornemende studente toe te laat wat oor die potensiaal beskik om binne die voorgeskrewe tyd van die program suksesvol af te studeer en om goed toegeruste denkleiers vir die toekoms te wees.
- 5.5 Om gelyke geleenthede aan voornemende studente te bied, en regstelling te fasiliteer waar individue of kategorieë persone weens vorige onbillike diskriminasie benadeel was of is.

5.6 Om 'n raamwerk te voorsien waarbinne fakulteite hulle riglyne en prosedures moet opstel vir fakulteitspesifieke toelating en keuring ten opsigte van voorgraadse en, waar van toepassing en ooreenkomstig fakulteitspesifikasies, nagraadse programme.

6. BELEIDSBEGINSELS

6.1 Hierdie beleid is veranker in die Universiteit se verbintenis tot die uitwissing van onbillike diskriminasie op alle gronde wat mense se menswaardigheid en vermoëns aantast.

6.2 Die beleid, sowel as die vasgestelde teikens vir elke jaar, sal aangepas word om as weerspieëling te dien van die vordering by die Universiteit en in die groter gemeenskap om die gevolge van apartheid en rasseverdeling uit te wis.

6.3 Die Universiteit volg 'n leer-, onderrig- en ontwikkelingsbenadering wat belowende studente die geleentheid bied om akademiese sukses te behaal en die eienskappe van die US-gegraduateerde te ontwikkel.

6.4 Besluite oor toelating tot die US strook met die beginsels van akademiese uitnemendheid deur diversiteit en inklusiwiteit. Hierdie faktore moet naas mekaar funksioneer, en nie teenoor mekaar nie. Daarom is dit belangrik dat die Universiteit die beste kandidate werf ongeag ras, wat insluit die beste bruin, swart Afrikaan- en Indiër kandidate en die beste kandidate van 'n laer sosio-ekonomiese status (SES).

6.5 Die Universiteit moet daarvan oortuig wees dat enige aansoeker, ongeag ras of SES, oor die vermoë beskik om die program waartoe hy of sy toegelaat wil word, suksesvol te voltooi.

6.6 Elke fakulteit bepaal die minimum toelatingsvereistes en keuringskriteria vir programme. Die doel van die minimum vereistes is om te verseker dat elke voornemende student oor die potensiaal beskik om 'n program suksesvol te voltooi sonder om onderrig- en assesseringstandaarde te verlaag.

6.7 Skoolpunte, veral in vakke wat op 'n gekose program betrekking het, is tans die beste voorspeller van kandidate se potensiaal om daardie program suksesvol te voltooi. Die minimum vereistes berus dus hoofsaaklik op skoolvakkeuses en skoolpunte, hoewel 'n sekere gewig ook geheg kan word aan ander faktore wat die fakulteit as belangrike aanwysers van moontlike sukses beskou.

6.8 Die Universiteit erken die teenstrydighede tussen sy huidige studentegemeenskap en die kandidatepoel wat met universiteitsvrystelling aan hoërskole kwalifiseer, sowel as die demografiese samestelling van die Wes-Kaapstreek en die land. Jaarlikse studente-inskrywingsteikens sal gestel word om hierdie teenstrydighede te verminder.

6.9 Die Universiteit is verbind tot regstellende-aksiemaatreëls met die bepaalde doel om die langtermyngevolge van apartheid en rasseverdeling, waarvan bogenoemde teenstrydighede 'n bewys is, te bowe te kom.

6.10 In die implementering van regstellende aksie kan die Universiteit differensieer ten opsigte van toelatingsteikens vir swart Afrikaan-, bruin, Indiër- of Asiatiese studente.

6.11 Die Universiteit grond sy bepaling van 'n aansoeker se ras op aansoekers se eerlike selfklassifikasie.

6.12 Die Universiteit beoog om ten minste die demografiese verteenwoordigingsteikens ten

opsigte van ras te haal wat hy jaarliks in oorleg met die Departement van Hoër Onderwys en Opleiding (DHOO) vasstel, of 'n hoër teiken met inagneming van die demografiese samestelling van die kandidatepoel wat vir studie in 'n bepaalde program in aanmerking kom.

- 6.13 Die Universiteit erken die behoefte daaraan om plekke te reserveer vir sosio-ekonomies benadeelde studente, ongeag ras, wat aan die minimum vereistes vir 'n gekose studieprogram voldoen, maar nie andersins tot daardie kursus toegelaat sou word nie.
- 6.14 Die langtermyn doelwit van die beleid is om by te dra tot 'n nie-rassige en gelyke samelewing waarin rassebaseerde regstelling nie meer nodig is nie.

7. BELEIDSBEPALINGS

7.1 Oorsig van die toelatingsproses

Toelating tot die US geskied soos volg:

7.1.1 Bepaling van inskrywingsteikens:

7.1.1.1 Die Raad keur jaarliks teikens vir die Universiteit goed op grond van die grootte (totale getal studente) en vorm (vakrigtings en diversiteitsprofiel) van sy studentegemeenskap (par 7.3).

7.1.1.2 Elke fakulteit bepaal die getal plekke en die minimum toelatingskriteria vir elke program in die fakulteit (par 7.3).

7.1.1.3 Om historiese benadeling reg te stel en 'n diverse studentegemeenskap te verkry, bepaal elke fakulteit gewenste teikens vir die getal BSI-studente sowel as die getal sosio-ekonomies benadeelde studente wat die fakulteit beoog om toe te laat (par 6.4).

7.1.1.4 Om hierdie teikens te haal, wys elke fakulteit 'n aantal van die beskikbare plekke vir die toelating toe aan studente in die volgende kategorieë:

7.1.1.4.1 Aansoekers se vorige akademiese prestasie, ongeag ras of sosio-ekonomiese benadeling;

7.1.1.4.2 toppresteerderaanzoekers uit die BSI-groep; en

7.1.1.4.3 toppresteerderaanzoekers uit die sosio-ekonomies benadeelde groep.

7.1.2 Ontleding van die aansoekerspoel:

7.1.2.1 Die fakulteit ontvang data oor daardie aansoekers wat aan die minimum toelatingsvereistes voldoen, gerangskik volgens hulle akademiese prestasie op skoolvlak.

7.1.2.2 Die aansoekdata wat aan fakulteite voorsien word, sluit ook inligting oor elke aansoeker se ras (par 7.5) en SES-telling (par 7.6) in.

7.1.2.3 Na gelang van die samestelling van die aansoekerspoel vir daardie bepaalde jaar, kan 'n fakulteit die getal plekke wat op grond van ras en SES toegewys is, aanpas. 'n Fakulteit kan dít slegs doen indien, met inagneming van die aansoekerspoel daardie jaar, 'n aanpassing vereis word om 'n gepaste balans te verkry tussen die

toelating van akademiese toppresteerderstudente en die toelating van 'n diverse studentegemeenskap wat betref ras en sosio-ekonomiese status.

7.1.3 Toelating van studente (sien par 7.2 en bylaag A)

7.1.3.1 Die fakulteit laat die aansoekers hoogste op die ranglys ooreenkomstig hulle akademiese uitslae op skool toe om die toegewese plekke vir akademiese prestasie te vul, sonder inagneming van ras of SES.

7.1.3.2 Daarna laat die fakulteit die BSI- en SES-aansoekers hoogste op die ranglys toe totdat die onderskeie teikens vir elke kategorie gehaal is.

7.1.3.3 Indien daar nog plekke oorbly, word die toppresteerderaanzoekers toegelaat, sonder inagneming van ras of SES-status.

7.1.3.4 Daardie aansoekers wat nie aan die minimum vereistes vir toelating tot 'n hoofstroomprogram voldoen nie, verkieslik aansoekers met die hoogste SES-telling, kan vir toelating tot 'n verlengde graadprogram (par 7.7) oorweeg word.

7.2 Toelatingsvereistes

7.2.1 Die Universiteit onderskryf en volg die statutêre toelatingsvereistes wat die DHOO vir graad-, diploma- en hoërsertifikaatprogramme neerlê.

7.2.2 Die US skryf nie algemene, universiteitswye minimum toelatingsvereistes voor nie.

7.2.3 Fakulteite bepaal jaarliks minimum toelatingskriteria vir elke program, wat die Senaat moet goedkeur. Hierdie kriteria kan akademiese prestasie sowel as ander tersaaklike faktore insluit.

7.2.4 In die vasstelling van minimum toelatingskriteria moet fakulteite:

7.2.4.1 daarna streef om slegs daardie aansoekers toe te laat wat die programsuksesvol kan voltooi;

7.2.4.2 hoofsaaklik staatmaak op historiese data wat toon watter potensiaal vereis word om 'n program suksesvol te voltooi;

7.2.4.3 die moontlikheid in ag neem dat minimum kriteria dalk onopsetlik groepemense uitsluit; en

7.2.4.4 hulle onderskeie diversiteitsteikens in ag neem.

7.2.5 Weens die beperkte beskikbare plekke sowel as strategiese en doelgerigte inskrywingsbestuur, word toelating nie gewaarborg aan alle voorgraadse aansoekers wat aan die minimum toelatingsvereistes van 'n bepaalde program voldoen nie.

7.2.6 Toelating om vir voorgraadse programme te registreer, berus op die finale uitslae van die Nasionale Senior Sertifikaat-, Onafhanklike Eksamineringsraad- of ander erkende skoolverlaterseksamen.

7.2.7 Die US vereis dat voornemende eerstejaarstudente, buiten die uitsonderings wat in fakulteite se toelating- en keuringsriglyne aangedui word, die Nasionale Normtoetse (NNT's) aflê. Fakulteite kan die NNT's vir toelating tot voorgraadse programme en in die besonder vir besluite oor studenteplasing in verlengde graadprogramme gebruik.

7.2.8 Benewens akademiese prestasie, kan fakulteite ook toepaslike gespesifiseerde inligting, vaardighede of ooreenkomste buiten die akademiese toelatingsvereistes oorweeg. Dit sluit

in betrokkenheid en/of prestasies op die gebied van leierskap, gemeenskapsdiens, kultuuraktiwiteite, sport, meertaligheid of deeltydse werk; vaardighede wat byvoorbeeld uit portefeuljies of oudisies blyk, en fakulteitspesifieke kontrakte en ooreenkomste.

- 7.2.9 Fakulteite bepaal ook minimum toelatingsvereistes vir verlengde graadprogramme (VGP's), wat saam met hulle toelatingsvereistes vir hoofstroomprogramme gepubliseer word.
- 7.2.10 Aansoekers om voorgraadse programme kan toegelaat word op grond van akademiese prestasie in studie bo hoërskoolvlak.

7.3 Bepaling van inskrywingsteikens

- 7.3.1 Die Raad keur jaarliks inskrywingsteikens vir fakulteite goed op grond van die grootte (totale getal studente) en vorm (vakrigtings en diversiteitsprofiel) van die US se studentegemeenskappe.
- 7.3.2 Op grond van hierdie teikens en institusionele kapasiteit bepaal fakulteite jaarliks die getal nuwe studieplekke wat in elke fakulteit en, in sommige gevalle, in spesifieke programme beskikbaar is.
- 7.3.3 Hierdie beskikbare plekke word in die volgende orde en op die volgende gronde gevul:
  - 7.3.3.1 akademiese prestasie, ongeag ras en SES;
  - 7.3.3.2 ras; en
  - 7.3.3.3 sosio-ekonomiese status.
- 7.3.4 Die Rektor se Bestuurspan, in oorleg met fakulteite, bepaal elke jaar diversiteitsteikens ten opsigte van ras en SES as deel van die institusionele inskrywingsbestuursproses. Dekane, met die ondersteuning van die afdelings van die Registrateur, Voornemende Studente, en Institusionele Navorsing en Beplanning, bestuur die fakulteite se inskrywingsteikens.

7.4 Toelatingsprosedure

- 7.4.1 Namate aansoek ontvang word, word aansoekers wat aan die minimum akademiese kriteria en keuringspunt voldoen in dalende orde ooreenkomstig hulle akademiese uitslae op skool gerangskik en volgens ras (ooreenkomstig par 7.5) en SES (ooreenkomstig par 7.6) geklassifiseer.
- 7.4.2 Toppresteerders in alle kategorieë kan 'n vroeë toelatingsaanbod ontvang.
- 7.4.3 Die fakulteit laat eers die aansoekers hoogste op die ranglys toe om die toegewese plekke vir akademiese prestasie te vul, sonder inagneming van ras of SES.
- 7.4.4 Uit die oorblywende aansoekers laat die fakulteit die BSI-aansoekers hoogste op die ranglys toe totdat die algehele teiken vir BSI-studente vir die program gehaal is (indien daar genoeg BSI-aansoekers is wat aan die minimum toelatingsvereistes voldoen).
- 7.4.5 Uit die oorblywende aansoekers laat die fakulteit die aansoekers hoogste op die ranglys met 'n bepaalde minimum SES-telling toe (sien para 7.6) totdat die algehele teiken vir SES-studente gehaal is (indien daar genoeg SES-aansoekers is wat aan die minimum toelatingsvereistes voldoen).

- 7.4.6 Indien daar plekke oorbly omdat daar nie genoeg BSI- of SES-aansoekers was wat aan die minimum toelatingsvereistes voldoen om die toegewese plekke te vul nie, word die oorblywende akademiese toppresterdersaansoekers toegelaat, sonder inagneming van ras of SES-status.
- 7.4.7 Daardie aansoekers wat nie aan die minimum toelatingsvereistes van 'n hoofstroomprogram voldoen nie, kan ooreenkomstig fakulteitspesifieke bepalings vir toelating tot 'n verlengde graadprogram (VGP) oorweeg word.
- 7.4.8 In hoogs uitsonderlike gevalle kan die dekaan na eie goeddunke studente tot 'n hoofstroom- of verlengde graadprogram toelaat met die oog daarop om diversiteit te bevorder en vir sosio-ekonomiese benadeling te vergoed.
- 7.4.9 Die Rektor kan ook ná oorlegpleging met die dekane, na eie goeddunke versoek dat studente tot 'n hoofstroom- of verlengde graadprogram toegelaat word volgens die individuele omstandighede van elke geval.

7.5 **Ras**

- 7.5.1 Hierdie afdeling is slegs op Suid-Afrikaanse aansoekers van toepassing.
- 7.5.2 Die US gebruik om die volgende redes ras in sy toelatingsproses:
  - 7.5.2.1 Om historiese diskriminasie teen bruin, swart Afrikaan- en Indiër- of Asiatiese persone reg te stel.
  - 7.5.2.2 Omdat ras, as gevolg van hierdie historiese diskriminasie, steeds 'n sterk aanwyser van voortgesette benadeling is.
  - 7.5.2.3 Omdat alle studente en personeellede baat vind by 'n diverse studentegemeenskap wat studente van alle rasse insluit.
  - 7.5.2.4 Om aan die verslagdoeningsvereistes van die DHOO ten opsigte van bevolkingsgroepe te voldoen.
- 7.5.3 Wanneer daar na aansoekers se ras verwys word, erken die Universiteit dat vorige rassediskriminasie in Suid-Afrika (wat deur wetgewing afgedwing is) tot voortgesette benadeling in die hede lei.
- 7.5.4 Die Universiteit probeer nie aansoekers se rasseklassifikasie bepaal nie, maar maak eerder op 'n stelsel van selfklassifikasie staat.
- 7.5.5 Vir die doeleindes van selfklassifikasie word alle aansoekers versoek om aan te dui met watter groep hulle hulle die meeste vereenselwig. Moontlike antwoorde sal die kategorieë insluit wat die apartheidsbestel gebruik het, naamlik "swart Afrikaan", "wit", "bruin" en "Indiër" sowel as "Asiaat", of 'n aansoeker kan aandui "Ek wil liever nie sê nie".
- 7.5.6 Die US maak op 'n aansoeker se selfklassifikasie as 'n lid van een van bogenoemde rassekategorieë staat.
- 7.5.7 Indien die aansoeker as 'n swart Afrikaan, bruin persoon, Indiër of Asiaat selfklassifiseer, sal hy of sy in aanmerking kom vir plasing op grond van die institusionele regstellingsoorwegings met betrekking tot rassesamestelling.
- 7.5.8 Indien 'n aansoeker se rasseseelfklassifikasie 'n poging blyk te wees om op 'n ongeregverdigde manier toegang tot die US se regstellingsregulasies te verkry, kan die

Universiteit geheel na eie goeë dunnke:

- 7.5.8.1 die aansoeker in kennis stel dat 'n teenstrydigheid ten opsigte van sy of haar rasseselfklassifikasie onder die US se aandag gebring is en hom of haar 'n geleentheid bied om verhoë te rig;
- 7.5.8.2 met inagneming van sodanige verhoë:
  - 7.5.8.2.1 die betrokke selfklassifikasie toepas indien die Universiteit oortuig is dat die selfklassifikasie redelik is;
  - 7.5.8.2.2 weier om die student toe te laat indien die student oneerlik opgetree het; of
  - 7.5.8.2.3 die aansoeker se selfklassifikasie verontagsaam indien die student nie oneerlik opgetree het nie, maar die Universiteit glo dat die selfklassifikasie verkeerd is.

7.6 Sosio-ekonomiese status (SES)

- 7.6.1 Hierdie afdeling is slegs op Suid-Afrikaanse voorgraadse aansoekers van toepassing.
- 7.6.2 Benewens die hantering van historiese en huidige benadeling deur aansoekers se ras in aanmerking te neem, neem die US ook aansoekers se sosio-ekonomiese status (SES) in ag. SES is 'n weerspieëling van die huidige sosio-ekonomiese benadeling wat 'n aansoeker te bowe moet kom. Die inagneming van SES stel die US in staat om:
  - 7.6.2.1 huidige sosio-ekonomiese benadeling reg te stel; en
  - 7.6.2.2 rekening te hou met die swakker prestasie wat uitsluitlik deur swakker sosio-ekonomiese omstandighede veroorsaak is.
- 7.6.3 Die US bereken 'n faktor deur drie aanwysers in ag te neem:
  - 7.6.3.1 onderwysbenadeling;
  - 7.6.3.2 ekonomiese benadeling; en
  - 7.6.3.3 eerstegenerasiestudentstatus.
- 7.6.4 Gesamentlik lewer hierdie aanwysers 'n telling tussen 0 en 10 op 'n Grafiese voorstelling van die model word aangeheg as bylaag A.

7.6.5 Onderwysbenadeling

- 7.6.5.1 Onderwysbenadeling verwys na onvoldoende toegang tot onderwys van gehalte, wat gelei het tot ontoereikende geleenthede om akademiese potensiaal te ontwikkel. Dit hou ten nouste verband met swak voorsiening van gunstige onderrigomstandighede en -fasiliteite, onderwysers en onderwysleiers van gehalte, gunstig geleë skole sowel as ondersteuning van ouers en die groot gemeenskap.
- 7.6.5.2 Die US maak op twee alternatiewe faktore staat om onderwysbenadeling te bepaal:
  - 7.6.5.2.1 Kwintielklassifikasie
    - Die Departement van Basiese Onderwys deel elke hoërskool by 'n "kwintiel" in op grond van die finansiële behoefte in die omgewing waarin die skool

geleë is, sowel as 'n aantal infrastruktuuraanwysers per skool.

- Kwintiel 1 tot 3 word as benadeelde skole beskou. Kwintiel 5 dui op bevoorregte skole. Skole in kwintiel 4 maak 'n middelkategorie uit, soos skole met redelike fasiliteite, maar op verafgeleë plekke.

7.6.5.2.2 Skoolgeld

- As alternatief daarvoor om op die skoolkwintiel staat te maak, kan onderwysbenadeling bepaal word deur die gemiddelde jaarlikse skoolgeld in ag te neem. Skoolgeld bied 'n ruwe aanduiding van die sosio-ekonomiese status van 'n skool.
- Skoolgeldklassifikasiekategorieë is onderworpe aan verandering, en die Rektor se Bestuurspan kan die kategorieë jaarliks na gelang van behoefte hersien.

7.6.6 **Ekonomiese benadeling**

7.6.6.1 Ten einde hoëronderwystoegang te verleen aan leerders met sterk akademiese potensiaal dog swak sosio-ekonomiese omstandighede, wie se lae finansiële status as hoofhindernis vir toelating dien.

7.6.6.2 Die SU maak op twee faktore staat om ekonomiese benadeling te bepaal:

7.6.6.2.1 aansoeker se familie of voog(de) ontvang 'n maatskaplike toelaag;

7.6.6.2.2 aansoeker ontvang 'n beurs/bystand op skool op grond van finansiële behoefte.

7.6.7 **Eerstegenerasiestudentstatus**

7.6.7.1 Eerstegenerasieaansoekers word omskryf as enige aansoeker wie se ouers/voog(de) nie een 'n hoëronderwyskwalifikasie het nie.

7.6.7.2 Die kategorieë wat gebruik word om eerstegenerasiestudentstatus te bepaal is as volg:

7.6.7.2.1 Hoogste kwalifikasie van ouers/voog(de) is Graad 12 of laer;

7.6.7.2.2 Hoogste kwalifikasie van ouers/voog(de) is 'n sertifikaat of diploma; en

7.6.7.2.3 Laagste kwalifikasie van ouers/voog(de) is 'n universiteitsgraad.

7.7 **Verlengde graadprogramme**

7.7.1 Fakulteite kan verlengde graadprogramme (VGP's) aanbied om voorsiening te maak vir studente met die potensiaal om sukses te behaal, maar (a) wat nie tot die hoofstroomprogram toegelaat is nie; en (b) wat sal baat vind by 'n bykomende tydperk om die studieprogram te voltooi.

7.7.2 Indien 'n VGP beskikbaar is, sal studente wat nie tot die hoofstroomprogram toegelaat is nie, verkieslik studente met die hoogste SES-telling, met inbegrip van aansoekers wat nie aan die minimum toelatingsvereistes voldoen nie, uitsluitlik op grond van akademiese meriete vir toelating tot die VGP oorweeg word.

7.8 Geslag, gender en seksuele oriëntasie

- 7.8.1 Die US erken die beginsel van gendergelykheid wat biologiese kategorisering betref.
- 7.8.2 Die US diskrimineer nie in sy toelatingsprosedures teen aansoekers van 'n bepaalde gender óf teen aansoekers wat nie 'n hoofstroom-seksuele oriëntasie of genderidentiteit verteenwoordig nie ("LGBTQIA").

7.9 Geloofsoortuigings

Die US diskrimineer nie in sy toelatingsprosedures teen aansoekers op grond van geloofsoortuiging nie.

7.10 Studente met spesiale leerbehoefte (gestremdhede)

- 7.10.1 Die Universiteit erken die wisselwerking tussen hierdie Toelatingsbeleid en die *Beleid oor Studente met Spesiale Leerbehoefte/Gestremdhede*.
- 7.10.2 Ingevolge die *Beleid oor Studente met Spesiale Leerbehoefte/Gestremdhede* omskryf die US 'gestremdhede' as bewysbare liggaamlike, niesigbare en/of sielkundige beperkings wat 'n persoon se daaglikse aktiwiteite op 'n bepaalde manier benadeel.
- 7.10.3 Die Universiteit streef daarna dat 'n persoon se gestremdheid nie as 'n struikelblok vir toelating moet dien nie. Binne haalbaarheidspere ondersteun die Universiteit dus persone met spesiale leerbehoefte (gestremdhede) in hulle aansoek op toelating, met inagneming van die akademiese vereistes wat vir programme gestel word (wat programuitkomst insluit), sowel as beroepsvereistes.
- 7.10.4 Dit bly die aansoeker se verantwoordelikheid om in die toelatingsaansoek voldoende inligting oor die aard van sy of haar spesiale leerbehoefte en/of gestremdheid te verskaf.

7.11 Vorige leerervaring

Die assessering en erkenning van vorige leer as 'n toelatingskriterium word in die *Beleid vir die Assessering en Erkenning van Vorige Leer* (AEVL) van die US vervat. Laasgenoemde beleid word deur hierdie Toelatingsbeleid gerig.

7.12 Internasionale studente

- 7.12.1 Die toelating van internasionale studente dra tot die vestiging van 'n diverse studentegemeenskap by.
- 7.12.2 Die toelating en keuring van internasionale voorgraadse aansoekers berus op akademiese meriete, en fakulteite kan die toelating van internasionale aansoekers volgens hulle eie inskrywingsteikens (7.3.2) en op grond van akademiese meriete (6.3.4) oorweeg.

7.13 Toelating en taal

7.13.1 Met sy *Taalbeleid* verbind die US hom tot die bevordering van meertaligheid en volg 'n dinamiese proses om die Universiteit meer inklusief en meer divers te maak.

7.13.2 Ooreenkomstig die *Taalbeleid* moet onderrigtaale die verbreding van toegang en akademiese sukses fasiliteer.

7.14 **Studentetoegang met sukses**

7.14.1 Om billike toegang en 'n gelyke kans op sukses te verseker, voorsien die Universiteit 'n verskeidenheid voor-universiteit steundienste, soos intervensies in skole ten einde leerders vir hoër onderwys voor te berei, loopbaanadvies en die beskikbaarstelling van finansiële steun en kampusverblyf.

7.14.2 Sodra studente ingeskryf het, bied studentesteundienste soos die afdelings Studentesake en Leer- en Onderrigverryking sowel as die fakulteite bykomende instaatstellers vir sukses sover beskikbare hulpbronne dit toelaat.

7.15 **Studente met vorige veroordelings weens misdaad**

7.15.1 Die US vereis dat aansoekers vorige veroordelings, indien enige, verklaar.

7.15.2 Die US sal die aard van die veroordeling in ag neem, en kan na eie goeddunke as gevolg daarvan toelating weier.

8. **BELEIDSBEHEER**

8.1 *Beheerstruktuur waaronder hierdie beleid val:* Die beleid word vasgestel deur die Universiteitsraad ná oorlegpleging met die Senaat. Die Rektor is verantwoordelik vir die uitvoering van die beleid en delegeer die oorhoofse verantwoordelikheid aan die toepaslike omgewings, wat aan 'n lid van die Rektor se Bestuurspan, naamlik die Viserektor (Leer en Onderrig), verslag doen.

8.2 *Eienaarskap:* In hierdie verband stel die Rektor die Viserektor (Leer en Onderrig) as lynhoof en eienaar van hierdie beleid aan.

8.3 *Rolle en verantwoordelikhede:* Die Universiteit lê onder andere die volgende rolle en verantwoordelikhede met die oog op die hantering en bestuur van hierdie beleid neer:

8.3.1 Die Viserektor (Leer en Onderrig) behoort, waar hy of sy dit ook al nodig ag, die hersiening van die Toelatingsbeleid aan te voor en oor die proses toesig te hou, veral waar moontlike aanpassings of vervanging vereis word. Hy of sy vervul die oorhoofse toesigfunksie vir die implementering en bywerking van hierdie beleid.

8.3.2 Die Senior Direkteur (Voornemende Studente), synde die kurator, is finaal verantwoordelik vir die vertolking en implementering van die beleid. Die kurator, in oorleg met die Viserektor (Leer en Onderrig), roep van tyd tot tyd 'n taakgroep byeen om die beleid te hersien.

8.3.3 Dekane is verantwoordelik om toelating- en keuringsriglyne in pas met hierdie Toelatingsbeleid op te stel.

8.3.4 Die Registrateur vervul 'n administratiewe funksie wat betref die implementering van

fakulteite se toelating- en keuringsriglyne in pas met die beleid.

8.4 *Implementering*: By die aanvang van 'n aansoeksiklus, hoogstens twee jaar na goedkeuring deur die Raad. Beginsels van die Toelatingsbeleid tree onmiddellik na goedkeuring deur die Raad in werking.

8.5 *Hersiening*: Hierdie beleid word elke vyf jaar of na gelang van behoefte hersien.

9. MONITERING EN VERSLAGDOENING

9.1 Aanspreeklikheid en verantwoordelikheid vir die vestiging van die vereiste kontroles vir beleidsmonitering en -verslagdoening, sowel as vir deurlopende verslagdoening aan die Rektor se Bestuurspan, word onderskeidelik aan die beleidseienaar en kurator toegewys.

9.2 Die Viserektor (Leer en Onderrig) doen een keer per jaar oor die voor- en nagraadse inskrywingsresultaat aan die Universiteitsraad verslag.

10. OPTREDE IN GEVAL VAN NIE-NAKOMING

Enige klagtes wat uit beweerde nienakoming van die beleid spruit, word ingevolge die Universiteit se bestaande klagtebestuursprosesse en -stelsels ten opsigte van toelating hanteer, soos wat die kurator van hierdie beleid bepaal.

11. STAWENDE DOKUMENTE

11.1 Institusionele Voorneme en Strategie (2013-2018), ondersteun deur die US Institusionele Plan (2014-2018)

11.2 Die Jaarboek van die US

11.3 Institusionele Rasionaal, Beginsels en Prosedure vir Inskrywingsbestuur (wat die Raad op 3 Mei 2011 goedgekeur het)

11.4 Beleid oor Studente met Spesiale Leerbehoefte/Gestremdhede (word tans hersien)

11.5 Beleid vir die Assessering en Erkenning van Vorige Leer (AEVL)

11.6 Riglyne aangaande die US se Verlengde Graadprogramme (met byvoegings wat die Senaat op 18 Maart 2011 goedgekeur het)

11.7 Fakulteitspesifieke toelating- en keuringsriglyne

11.8 Ministeriële dokumente

11.8.1 Wet op Hoër Onderwys 101 van 1997

11.8.2 Suid-Afrikaanse Grondwet

11.8.3 Gepubliseerde statutêre toelatingsvereistes van die DHOO

11.8.4 Witskrif op Naskoolse Onderwys en Opleiding – 20 November 2013

11.8.5 Onderwyswitskrif 3: 'n Program vir die Transformasie van die Hoër Onderwys – Julie 1997

11.8.6 Konsepbeleidsraamwerk oor Sosiale Inklusiwiteit van die DHOO – Augustus 2014

11.8.7 Ministeriële riglyne vir die inskrywingsteikens van die DHOO

12. VERBANDHOUDENDE DOKUMENTE

12.1 Taalbeleid

12.2 Beleid vir Plasing in Koshuise en Luister-, Leer- en Leefhuise, asook Indelings by PSO-wyke en Klusters

12.3 Beleid insake die Aanbieding van Kortkursusse aan die Universiteit Stellenbosch

12.4 Strategiese Raamwerk vir Sport by die Universiteit Stellenbosch 2014-2018

12.5 Reglement ten opsigte van hertoelating

12.6 Reglement vir beurse en lenings (word tans opgestel)

12.7 Reglement vir beleid- en bestuursdokumente

12.8 Studentewerwingsplan

12.9 Billikheidsplan (word tans opgestel)

BYLAAG A: Grafiese voorstelling van oorwegings by toelating

Drie hoofkategorieë:

Akademiese prestasie	Akademiese prestasie (uitslae van graad 11- of graad 12-eindeksamen) en fakulteitspesifieke keuringskriteria
Ras	Bruin, swart Afrikaan en Indiër/Asiat op grond van selfklassifikasie
Sosio-ekonomiese Status (SES)	Onderwysbenadeling (op grond van skoolklassifikasie of skoolgeld)
	Ekonomiese benadeling (op grond van staatspensioen, maatskaplike toelaag of finansiële bystand ontvang van skool)
	Eerstegenerasiestudentestatus (op grond van ouers/voogde se hoogste kwalifikasie)

Berekening van sosio-ekonomiese status (SES):

Onderwys (maks 4 punte)	4 punte	Skoolkwintiel 1-3	OF	Skoolgeld minder as R1 500
	2 punte	Skoolkwintiel 4	OF	Skoolgeld tussen R1 500 en R5 000
	0 punte	Skoolkwintiel 5	OF	Skoolgeld meer as R5 000
Ekonomies (maks 4 punte)	2 punte	Familie ontvang staatspensioen	OF	Familie ontvang kindertoelaag
	2 punte	Aansoeker ontvang 'n beurs/bystand op skool op grond van finansiële behoefte		
	0 punte	Familie ontvang nie 'n maatskaplike toelaag of beurs/bystand op skool nie		

Eerstegenerasie (maks 2 punte)	2 punte	Ouers/voog(de) se hoogste kwalifikasie is graad 12 of laer
	1 punt	Ouers/voog(de) se hoogste kwalifikasie is sertifikaat of diploma
	0 punte	Ouers/voog(de) se laagste kwalifikasie is universiteitsgraad
Totaal (maks 10 punte)	10 punte	'n Maksimum totale gewig van 10 punte dien as 'n barometer om die mate van benadeling aan te dui. Die aansoeker moet steeds aan die minimum toelatingsvereistes voldoen.